

TLAČOVÁ SPRÁVA

Košice, 29. október 2013

Ústav experimentálnej medicíny Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach je spoluzakladateľom združenia výskumných inštitúcií Cassovia Life Sciences usilujúcich o medziregionálnu kooperáciu vedeckých inštitúcií zaoberajúcich sa biomedicínskym výskumom a ich prepojenie s praxou

V priestoroch Historickej auly Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach sa dnes uskutoční v rámci sympózia združenia výskumných inštitúcií pôsobiacich v regióne Košíc, Zakarpatskej Ukrajiny a časti Maďarska Cassovia Life Sciences prednáška profesora Michaela Galsworthyho z University College London nazvaná „Podfinancovanie medicínskeho výskumu vo východnej Európe v rámcových programoch Európskej únie – dôkazy, následky a návrhy na zmenu tejto situácie v programe Horizon 2020“.

„Cassovia Life Sciences (CLS) je asociácia výskumných inštitúcií pôsobiacich v regióne Košíc, Zakarpatskej Ukrajiny a časti Maďarska, ktorá združuje výskumné tímy s jasnou orientáciou zapojiť sa do európskych výskumných projektov, predovšetkým Horizon 2020. Jej zakladajúcim členmi sú Ústav experimentálnej medicíny Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, Ústav mikrobiológie a gnotobiológie Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Ústav fyziológie hospodárskych zvierat Slovenskej akadémie vied v Košiciach, Fakulta chemickej a potravinárskej technológie Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Katedra mikrobiológie, imunológie a virológie so zameraním na infekčné choroby Lekárskej fakulty Národnej univerzity v Užhorode a Eszterházy Károly College Egerfood Knowledge Centre v maďarskom Egeri. Naším cieľom bolo vytvoriť platformu pre vzájomnú diskusiu smerujúcu k integrácii výskumného a ľudského potenciálu týchto tímov v spoločných projektoch,“ hovorí prednosta Ústavu experimentálnej medicíny Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach MVDr. Alojz Bomba DrSc. a prezident CLS.

Podľa dekana Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach Dr.h.c. prof. MUDr. Leonarda Siegfrieda, CSc. je potrebné aj vo vede využiť šikovnosť jednotlivcov a podporiť ich nielen po materiálno-technickej stránke, ale tiež okolo nich vybudovať dobrý tím, aby neodchádzali pôsobiť kvôli lepším možnostiam do zahraničia a aby ich výskum prinášal svoje ovocie. Preto ho teší vznik asociácie Cassovia Life Sciences reprezentujúcej záujmy vedeckých tímov pôsobiacich v tomto regióne, ktorej členom je aj Ústav experimentálnej medicíny UPJŠ LF.

Asociácia Cassovia Life Sciences vznikla v tomto roku vzhľadom na potrebu medziregionálnej kooperácie vedeckých inštitúcií zaoberajúcich sa biomedicínskym výskumom, pričom myšlienkou bolo integrovať potenciál výskumných inštitúcií a prepojiť ho s možnosťami malých a stredných podnikov. Okrem 6 zakladajúcich členov zo Slovenska, Ukrajiny a Maďarska pôsobia v asociácii aj ďalší partneri z tohto regiónu, predovšetkým malé a stredné podniky, napríklad Bryndziareň a syráreň Zvolenská Slatina, ktorá má záujem využívať poznatky Ústavu experimentálnej medicíny UPJŠ LF v Košiciach v oblasti probiotík.

Výskumná činnosť Ústavu experimentálnej medicíny je zameraná na prevenciu chronických chorôb a moduláciou ekosystému tráviaceho traktu využitím probiotických mikroorganizmov a bioaktívnych látok naturálneho pôvodu. Preto má jeho prednosta záujem o zapojenie ústavu do výskumných úloh súvisiacich s významom tráviaceho traktu pri chronických ochoreniach a úzko spolupracuje nielen s teoretickými ústavmi a klinickými pracoviskami UPJŠ LF, ale aj so zahraničnými partnermi, napríklad Univerzitou v Maribore (Slovinsko), Mikrobiologickým ústavom AV ČR v Prahe, Handong Global University v Pohangu (Južná Kórea) Univerzitou v Ghente (Belgicko) a ďalšími.

„V rámci projektov nového výskumného programu EÚ Horizon 2020, ktorý zastreší všetky súčasné programy v oblasti európskej vedy a výskumu, máme pripravené 2 výskumné projekty s priamymi výstupmi do praxe. Urobíme maximum pre to, aby sme v rámci nich získali finančné prostriedky, čomu má napomôcť aj spolupráca v rámci asociácie CLS, pretože prioritným cieľom jej členov a partnerov je kooperácia pri príprave európskych projektov,“ vysvetľuje MVDr. Alojz Bomba DrSc., podľa ktorého Slovensko výrazne zaostáva vo financovaní vedy za západnými európskymi krajinami, pričom dozrela spoločenská požiadavka zmeniť túto situáciu.

„Objem finančných prostriedkov určených na výskum sa na Slovensku nezvyšuje, ale naopak znižuje, takže reálny zdroj prostriedkov do budúcnosti sú projekty rámcových programov EÚ. Faktom však je, že naše vedecké inštitúcie nevyužívajú ani zďaleka svoj potenciál a v čerpaní fondov v SR zaostávame nielen za západnými krajinami EÚ, ale aj krajinami ako sú Česká republika, Maďarsko, Slovinsko a Cyprus. Máme veľké rezervy a nedávno založená asociácia Cassiovia Life Sciences sa sformovala práve kvôli riešeniu tejto otázky s cieľom pomôcť svojim členom a partnerom stať sa súčasťou európskych projektov, čo bude mať nielen regionálny, ale aj celoslovenský dopad, pretože keď pomôžeme regiónu, pomôžeme vede na Slovensku všeobecne,“ zdôrazňuje MVDr. Alojz Bomba DrSc.

Podľa neho stoja za nevyužívaním možností čerpania eurofondov nedostatočné skúsenosti slovenských vedcov s účasťou v projektoch rámcových programov a predovšetkým s ich riadením. Výskumníci totiž musia realizovať náročné administratívne práce spojené s riadením projektov, ktoré v zahraničí vykonávajú vyškolení projektoví manažéri a ich motivácia klesá aj kvôli slabému platovému ohodnoteniu. Slovenskí vedci podľa MVDr. Bombu nielenže pociťujú nedostatok finančných prostriedkov na samotný výskum, ale sú aj nedostatočne odmeňovaní v porovnaní s kolegami zo západnej Európy.

„To sa prejavuje predovšetkým keď majú pracovať na medzinárodných projektoch, pretože vedci sú z prostriedkov EÚ platení rovnako, ako vo svojich domovských krajinách, v dôsledku čoho preto majú menší záujem na nich participovať. No práve tieto spoločné projekty posúvajú vedu aj výskumníkov výrazne ďalej - dochádza k veľmi významnému rastu pracovísk aj jeho pracovníkov, preto je veľká škoda, keď si nechávame unikať účasť vo veľkých medzinárodných projektoch,“ poznamenáva.

Veľkosť a význam týchto disproporcií v oceňovaní vedcov si uvedomil aj prof. Michael Galsworthy pôsobiaci na University College London, jednej z najlepších univerzít sveta, ktorý pracoval niekoľko rokov v Slovinsku na medzinárodných grantoch financovaných EÚ. Začal preto poukazovať nielen na rozdielnosť platov vedcov v rôznych krajinách Európy, ale aj skutočnosť, že v posledných troch rámcových projektoch EÚ získali západné krajiny pre vedu nepomerne viac peňazí, ako nové členské krajiny EU. Z pohľadu vedca zo západnej Európy navrhuje aj opatrenia, ktoré by bolo vhodné realizovať v krajinách strednej Európy na úrovni národných vlád a EÚ.

„Hlavne chce zvýšiť motiváciu slovenských vedcov, aby sa im oplátilo vstupovať do medzinárodných projektov, v ktorých práca je mimoriadne náročná a navrhuje, aby Európska komisia zaviedla jednotné platové ohodnotenie vedcov pri týchto projektoch.

Cassiovia Life Sciences ho preto pozvala do Košíc na sympóziu, pretože veríme, že môže napomôcť presadzovať naše záujmy v rámci spolupráce v európskom výskumnom priestore. Prednáška profesora Galsworthyho sa uskutoční v utorok 29. októbra 2013 o 14. hodine v Historickej aule UPJŠ v Košiciach na Šrobárovej 2 a pozvali sme na ňu aj zástupcov ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu, zástupcov ministerstva zdravotníctva a samosprávy a tiež predstaviteľov inštitúcií iných krajín. Po prednáške sa uskutoční panelová diskusia účastníkov a sympóziu by malo byť signálom pre mobilizáciu spoločného integrovaného výskumného potenciálu,“ dodáva MVDr. Alojz Bomba DrSc.

„Rád som prijal pozvanie na túto prednášku, pretože si uvedomujem, aké dôležité je začať prepájať informácie, aby Európska komisia spolu s iniciatívami prichádzajúcimi zdola pomáhala nachádzať inteligentné riešenia, ako podporiť východnú Európu na jej ceste k využitiu jej obrovského vedeckého potenciálu naplno. Pretože napriek schopnosti tunajších vedcov medzi krajinami východnej a západnej Európy badať obrovské finančné rozdiely, čo má za následok vysoký odliv mozgov – ak špičkoví východoeurópski vedci nedostanú dobrý plat v ich vlastnej krajine ani keď je hradený z fondu EÚ, hľadajú si neraz svoje uplatnenie v zahraničí a tunajšia veda ostáva ochudobnená o ľudský potenciál,“ poznamenáva prof. Michael Galsworthy.

Viac o podujatí nájdete na: <http://cassiovalifesciences.eu/informacie-pre-media/>

Ústav experimentálnej medicíny UPJŠ LF – jeho výskumná činnosť je zameraná na štúdium úlohy črevnej mikrofóry v patogenéze chronických chorôb, predovšetkým aterosklerózy a kolorektálneho karcinómu a možnosti jej modulácie probiotickými mikroorganizmami a naturálnymi bioaktívnymi látkami v ich prevencii. Získané poznatky v rámci riešenia výskumných projektov sa využívajú pre vývoj modulačných prípravkov, ktorých aplikácia zefektívni prevenciu a terapiu srdcovocievnych chorôb, nádorových chorôb a alergií. Ústav pracuje na koncepte takzvaných potencovaných probiotík, teda kombinácii probiotických mikroorganizmov s prebiotikami a naturálnymi bioaktívnymi látkami, ako sú rastlinné extrakty a 3 omega mastné kyseliny.

Prednosta: MVDr. Alojz Bomba DrSc. je autorom konceptu potencovaných probiotík a jedným zo zakladateľov gnotobiologického pracoviska, jediného svojho druhu na Slovensku. Je autorom 54 publikácií v karentovaných vedeckých časopisoch a 4 kapitol v zahraničných monografiách. Je členom Slovenskej akadémie pôdohospodárskych vied a prezidentom Cassovia Life Sciences. Ústav mikrobiológie a imunológie I. I. Mečnikova Ukrajinskej akadémie lekárskeho vied mu v roku 2012 udelil čestný titul "Honored Professeur".

Kontakt: tel: (+421 55) 234 3461, e-mail: alozj.bomba@upjs.sk

Prof. Mike Galsworthy, University College London, Department of Applied Health Research v súčasnosti prednáša ako seniorský vedecký výskumník na prestížnej londýnskej univerzite a jeho výskumná činnosť je zameraná na oblasť optimalizácie zdravia a zdravotnej starostlivosti v rámci európskej spolupráce (ECHO project), kde kombinuje štátne nemocničné databázy v šiestich európskych krajinách a porovnáva postupy liečenia, choroby a výsledky pre kľúčové ukazovatele. Zároveň sa investigatívne zameriava na stredo a východoeurópsky problém podfinancovania vedy a výskumu, kde ponúka riešenie, ako zmeniť túto paradigmu. Vyštudoval Univerzitu v Cambridge, neskôr pracoval na Univerzite v Zurichu a následne pôsobil v Inštitúte verejného zdravia v Slovinsku.

POZNÁMKA: Túto tlačovú správu nájdete na : www.medic.upjs.sk

RNDr. Jaroslava Oravcová
PR manažérka